

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

# کیفیت حضور زن در جامعه

از منظر قرآن کریم و روایات

[www.ketab.ir](http://www.ketab.ir)

زهرا شوقیان عزت

سرشناسه	: شوقیان عزت، زهرا، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: کیفیت حضور زن در جامعه از منظر قرآن کریم و روایات/ زهرا شوقیان عزت.
مشخصات نشر	: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۹۸ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۷۵۸-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فنیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۹۶] - ۹۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: زنان در زندگی اجتماعی -- جنبه‌های قرآنی Women in public life -- Qur'anic teaching زنان در زندگی اجتماعی -- احادیث Women in public life -- Hadiths
رده بندی کنگره	BP۱۴۳
رده بندی دیویی	۱۵۹/۳۹
شماره کتابشناسی ملی	۱۷۱۰۴۳

نام کتاب: کیفیت حضور زن در جامعه از منظر قرآن کریم و روایات

نویسنده: زهرا شوقیان عزت

ناشر: میراث ماندگار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

چاپ: مبین

شمارگان: ۵۰ جلد

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۷۵۸-۴

## تحمیدیه

حمد و سپاس خدایی را که گردش کائنات را بر مدار توحید بنا نهاد و جمله مخلوقات را (طوعاً و کرهاً) بر محور آن به حرکت واداشت. آنگاه اعجاب انگیزترین مخلوق خویش را که مسجود ملائک قرار گرفته بود به رخ عالم علیا کشید و خود را به جهت چنین خلقت سترگی ستود (فتبارک الله احسن الخالقین). پس از آن آیات آفاقی و انفسی خویش را فراروی انسان نهاد و بزرگترین کتاب هستی و تنزل یافته از عالم علوی را به دنبال سلسله پیام آوران خویش همنشین موجودی قرار داد که مجال (و لقد کرمننا بنی آدم) بر شانه‌های او می‌درخشید و او را از هر جنسی گرامی داشتند به شرط تقوا.

اینک این ماییم و نشانه‌های تدوینی و تدوینی حق تا راه خود را از پس ظلمات فوق ظلمات، به سمت ابدیت بیابیم.

## فهرست مطالب

۳	تحمیدیه.....
۴	تقدیم به.....
۴	تقدیر و تشکر.....
۵	فهرست مطالب.....
۷	مقدمه.....

### فصل اول: مباحث مقدماتی/۹

۱۰	گفتار اول: مفهوم شناسی و مبادی بحث.....
۱۰	الف: مفهوم کیفیت.....
۱۰	ب: مفهوم اجتماع.....
۱۱	ج: مفهوم حضور اجتماعی.....
۱۳	گفتار دوم: دلایل مشروعیت حضور زنان در اجتماع.....
۱۵	قرآن.....
۲۶	عقل.....
۲۹	سیره.....
۳۳	زنان دانشمند.....
۳۳	زنان معلم.....
۳۴	زنان مرجع.....
۳۴	زنان حافظ و قاری.....
۳۷	زنان و هجرت.....
۳۸	زنان و امر به معروف و نهی از منکر.....
۴۱	گفتار چهارم: اهداف حضور زنان در اجتماع.....

### فصل دوم: کیفیت پوشش زنان در اجتماع/۴۵

۴۷	تعریف پوشش.....
۴۷	حجاب.....

۴۸	گفتار اول: پوشش جلبابی.....
۴۸	جلباب در قرآن.....
۴۸	معنا و تعریف جلباب.....
۵۴	گفتار دوم: پوشش خماری.....
۵۴	خمار در قرآن.....
۵۵	معنا و تعریف خمار.....
۵۷	گفتار سوم: پوشش زینت و زیورآلات.....
۵۷	ظاهر نکردن زینت.....
۶۱	محارم.....

### فصل سوم: کیفیت گفتار زنان در اجتماع/۶۳

۶۵	گفتگوی زنان و مردان معصوم.....
۶۶	گفتگوی زنان و مردان غیر معصوم.....
۶۷	گفتار اول: نوع سخن گفتن با نامحرمان.....
۶۹	الف: از نظر الحانی.....
۷۱	ب: از نظر معنایی (قول معروف).....

### فصل چهارم: کیفیت رفتار زنان در اجتماع/۷۳

۷۶	گفتار اول.....
۷۶	کیفیت راه رفتن.....
۸۲	گفتار دوم: پرهیز از افراط در حضور اجتماعی.....
۸۵	گفتار سوم: پرهیز از اختلاط با نامحرم در حضور اجتماعی.....
۹۲	جمع بندی.....
۹۴	نتیجه گیری.....
۹۶	منابع و مآخذ.....

## مقدمه

زمانیکه پرده جهل و ظلمت، بر سراسر جزیره العرب کشیده شده بود، دختران، زنده به گور می‌شدند و اگر هم زنده می‌ماندند، بهره‌کشی از آنان آزاد بود و به بدترین وجه، زندگی را سپری می‌کردند؛ نادر زنان آن روزگار می‌توانستند خود را از قید و بند جهالت و ظلم، رهنایده و مشارکت اجتماعی، اقتصادی و ... را در اجتماع، به نمایش بگذارند. افراد معدودی در اجتماع، به عنوان یک زن که مظهر عطف و مهربانی است و به عنوان موجودی دارای اندیشه، آرمانخواه و دارای عملکرد برتر، بروز می‌کردند.

فضل الهی بر آن قرار گرفت که در اجتماعی که کوچک‌ترین توجهی به زنان ندارد، دینی ظهور کند که ارزش زنان را جلوه مردان قرار داده و تنها معیار تقوا را اصل بداند.

بعد از ظهور اسلام، زنان می‌توانستند آزادانه به پیامبر ﷺ رجوع کنند و مسائل خود را با ایشان در میان بگذارند با ایشان بیعت کنند حتی به ایشان اعتراض کنند.

پایه و منزلت زنان تا بدان حد رفیع گشت که برای رفع تهمت از یک زن پاک آیاتی نازل میشد.

آیات مربوط به افک در سوره نور:

﴿لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ﴾ (۱۲) لَوْلَا جَاءَ وَاعْلَمَ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿۱۳﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي

الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (۱۴) إِذْ تَلَقَّوْنَهُ  
بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ  
عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ (۱۵) وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا  
سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿(۱۶)﴾

«آیا سزاوار این نبود که چون (از منافقان) چنین بهتان و دروغ‌ها شنیدید مردان و زنان مؤمن حسن ظنشان درباره یکدیگر بیشتر شده و گویند: این دروغی است آشکار؟ (۱۲) چرا (منافقان) بر دعوی خود چهار شاهد (عادل) اقامه نکردند؟ پس حالی که شاهد نیاوردند البته نزد خدا مردمی دروغزنند. (۱۳) و اگر فضل و رحمت خدا در دنیا و عقبی شامل حال شما (مؤمنان) نبود به مجرد خض در این گونه سخنان (نفاق انگیز) به شما عذابی بزرگ می‌رسید. (۱۴) و در این زمان آن سخنان را از زبان یکدیگر تلقی کرده و حرفی بر زبان می‌گفتید که علم به آن نداشتید و این کار را سهل و کوچک می‌پنداشتید در صورتی که نزد خدا (بسیار) بزرگ بود. (۱۵) چرا به محض شنیدن این سخن نگفتید که هرگز ما را تکلم به این روا نیست، پاک خدایا، این بهتانی بزرگ است؟ (۱۶)»

«آری ارزش کار زن و مرد به تقواست و ارزش گزار به کارها، پروردگار عالم است که زن و مرد را خلق کرده و از نیات حقیقی آنها مطلع است.»  
خداوند متعال دین مقدس اسلام را برای سعادت و خوشبختی انسانها نازل فرموده و عفت و پاکدامنی را با آفرینش زن به هم آمیخته و برای او قوانین مخصوصی وضع کرده است و حجاب و پوشش در رأس آن قانون قرار گرفته تا عفت برونی زن با عفت درونی او هماهنگ گردد.  
این نوشته در چهار فصل به کیفیت حضور زنان در جامعه پرداخته است.